

РЕШЕНИЕ

№ 55

гр. Силистра, 29.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – СИЛИСТРА в публично заседание на седми март
през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Пламен Н. Димитров

Членове: Кремена Ив. Краева
Натали Яс. Жекова

при участието на секретаря Антоанета Н. Ценкова
като разглежда докладваното от Пламен Н. Димитров Въззивно гражданско
дело № 20243400500074 по описа за 2024 година

Производството е образувано по въззивна жалба подадена чрез представител от С. Г. Ц. от гр. В., ул. Ф.К. № ..., ет..., ап. ..., против Решение № 176 от 21.12.2023г. постановено по гр. дело № 658/2021г. на ДРС, с което първоинстанционния съд е отхвърлил иска на С. Г. Ц. против Земеделска кооперация „Дунав” - с. Дунавец, общ. Тутракан, с БУЛСТАТ, представляван от председателя М. Б. Т., за заплащане на сумата от 1 963.01 лв./хиляда деветстотин шестдесет и три лева и една стотинка/, представляваща дължима и неплатена рента за стопанската 2016/2017г., считано от 30.04.2018г. по два договора за аренда сключени на 19.07. 2016г., сумата от 714.92 лв. /седемстотин и четиринадесет лева и деветдесет и две стотинки/ - обезщетение за забава за периода от 30.04.2018г. до 30.11.2021г., ведно със законната лихва върху главницата от 1 963.01 лв., считано от подаване на исковата молба до окончателното ѝ плащане, като погасени по давност и е осъдил ищцата да заплати на Земеделска кооперация „Дунав” - с. Дунавец, общ. Тутракан, с БУЛСТАТ, сумата от 660 /шестстотин и шестдесет / лева - разноси по делото за адвокатско възнаграждение.

Въззивникът – С. Г. Ц. от гр. В., ул. Ф. К. №..., ет. ..., ап. ..., не е доволен от първоинстанционното решение, намира същото за неправилно, и постановено в нарушение на процесуалните правила, като в тази връзка желае то да бъде отменено, а вместо него въззивния съд да постанови друго, с което да уважи изцяло осъдителните му искиви претенции срещу ответника. Претендира деловодни разноси за двете съдебни инстанции.

Въззиваемият - Земеделска кооперация „Дунав” - с. Дунавец, общ. Тутракан, с БУЛСТАТ ..., представляван от председателя М. Б. Т. чрез процесуален представител изразява становище за неоснователност на жалбата и моли въззивния съд да я отхвърли и да потвърди атакуваното с нея първоинстанционно решение. Претендира разноси за въззивната инстанция.

Съдът – след като прецени събраните по делото доказателства приема за установено следното от фактическа и правна страна.

С атакуваното решение първоинстанционният съдебен състав е отхвърлил предявените от С. Г. Ц. с ЕГН от гр. В., ул. Ф. К. №..., ет. .., ап. .. против Земеделска кооперация „Дунав” - с. Дунавец, общ. Тутракан, с БУЛСТАТ ..., представляван от председателя М. Б. Т., искове за заплащане на сумата от 1 963.01 лв. /хиляда деветстотин шестдесет и три лева и една стотинка/, представляваща дължима и неплатена рента за стопанската 2016/2017г., считано от 30.04.2018г. по два договора за аренда сключени на 19.07. 2016г., сумата от 714.92 лв./седемстотин и четиринадесет лева и деветдесет и две стотинки/ - обезщетение за забава за периода от 30.04.2018г. до 30.11.2021г., ведно със законната лихва върху главницата от 1 963.01 лв., считано от подаване на исковата молба до окончателното ѝ плащане, като погасени по давност. Със същото решение съдът осъдил ищцата С. Г. Ц. с ЕГН ..., да заплати на Земеделска кооперация „Дунав” - с. Дунавец, общ. Тутракан, с БУЛСТАТ, сумата от 660 /шестстотин и шестдесет/ лева - разноски по делото за адвокатско възнаграждение.

За да постанови решението първостепенния съд съобразил, че исковите претенции се основават на два арендни договора сключени на 19.07.2016г. и на две решения на управителният съвет на ответната кооперация обуславящи облигационната връзка между страните. Договорите били със срок на действие - 5 години, считано от датата на сключването им, с размер на арендно плащане по всеки един от тях от 25.00 лв./дка, дължимо до 30.04.2018г. за обработваема площ от 196.301 дка.

За да отхвърли исковите претенции първоинстанционният съд приел, че процесните задължения са погасени по давност, тъй като по своята правна същност представляват периодични плащания и попадат в хипотезата на чл. 111, б. „в“ от ЗЗД, становището на съда по този въпрос било обусловено от разрешението дадено с Тълкувателно решение от 12.04.2012г. на ВКС по тълк.д.№ 3/11 г. ОСГК.

По тази причина и с оглед датата на предявяване на исковите претенции - 25.11.2021г. първоинстанционният съд приел за основателно ответниковото възражение за погасяване по давност на арендните вноски за стопанската 2016/2017г., тъй като падежът на задълженията бил съответно на 30.04.2018г., давностния срок е изтекъл на 30.04.2021г., а искът е предявен на 25.11.2021г.

Само на това основание без да обсъди останалите ответникови възражения първоинстанционният съд отхвърлил исковите претенции.

В подкрепа на въззивната жалба срещу така постановеното решение въззивникът изтъква, че първоинстанционният съд не е съобразил и обсъдил цялата информация, установена от събрания по делото доказателствен материал и по – конкретно приложеното гр. дело № 97 от 2019г. на Районен съд – Тутракан. Твърди се наличие и на друго нарушение на процесуалните правила изразяващо се в не коментиране в мотивите на решението на изрично наведените доводи, твърдения и факти, по отношение на възраженията за изтекла давност.

Въззивникът приема, че в конкретния случай погасителната давност не е изтекла излагайки следните аргументи в подкрепа на тезата си:

Първоначално ищцовите претенции били обективирани в заповедно производство имащо за предмет дължими арендни плащания за процесния период, но претендирани в размер на 60 лева за декар. След направено от длъжника възражение по чл. 414 от ГПК, и дадено съответно указание от заповедния съд заявителят предявил претенциите си по реда на чл. 422 от ГПК, като по исковата му молба било образувано гр. дело № 97 от 2019г. на ТРС. Предмет на исковите претенции било установяване на вземането по Заповед за изпълнение № 854 от 28.12.2018г. издадена по ч.гр.д. № 623/2018г. на РС – Тутракан, за арендното възнаграждение за стопанската 2016/2017г. основано на двата процесни договора сключени на 19.06.2016, и две решения на УС на кооперацията ответник за изменение на

размера на арендните плащания за декар. Претенцията била предявена съобразно заявеното в заповедното производство искане за 60 /шестдесет/ лева за декар.

В хода на исковото производство от обясненията на представителя на ответната кооперация било установено, че реално дължимата рента е в размер на 70 лева на декар, но увеличение на иска не било възможно предвид на това, че размера на същия бил обусловен от претенцията в заповедното производство и издадената вече макар и невлязла в сила заповед за изпълнение. Производството по гр. дело № 97 от 2019г. на ТРС, приключило на 05.07.2021г. с постановяване на Определение № 60548 по гр. д. № 4032/2020г. на ВКС.

По тези причини въззивникът приема първо, че давността на вземането му е спряна с образуването на заповедното ч.гр.д. № 623/2018г. на РС – Тутракан и последващото исково производство по гр. дело № 97 от 2019г. на ТРС, и не е текла до окончателното му приключване на 05.07.2021г. и второ, че е налице хипотезата на чл. 117 от ЗЗД, според която ако вземането е установено със съдебно решение срокът на новата давност е всякога пет години. Вторият аргумент въззивникът основава на твърдението, че действителната стойност на дължимото за стопанската 2016г. арендно плащане в размер на 70 лв. била установена в производството по гр. дело № 97 от 2019г. на ТРС, и затова попадала в коментираната законова хипотеза.

В този смисъл в жалбата се приема, че първоинстанционното решение е неправилно и следва да се отмени, а вместо него въззивния съд да постанови друго, с което да осъди ответника да заплати на ищеца претендираната парична сума.

Въззиваемият Земеделска кооперация „Дунав” - с. Дунавец, чрез представителя си изразява становище за неоснователност на така обективизираните въззивни аргументи. Сочи, че ако предмета на настоящия иск е бил включен в обхвата на производството по гр. дело № 97 от 2019г. на ТРС, то тогава върху претенцията има вече формирана сила на присъдено нещо и настоящото производство би било недопустимо. Ако пък настоящата претенция стои извън този предмет, то няма как погасителната давност за нея да е била спряна до приключване на производството по гр. дело № 97 от 2019г. на ТРС. В този смисъл се сочи неоснователност на жалбата и се иска от въззивния съд да потвърди изцяло атакуваното първоинстанционно решение.

Съдът след, като обсъди становищата на страните намира коментираната въззивна жалба за неоснователна, а атакуваното с нея първоинстанционно решение за правилно и законосъобразно по следните съображения:

По делото е установено, че претендираната парична сума представляваща задължение по петгодишен договор за аренда в земеделието попада в категорията „Периодични плащания“, съобразно разрешението дадено с Тълкувателно решение от 12.04.2012г. постановено по т.д. № 2/2011г. на ВКС, В този смисъл правилно първостепенния съд е приел, че задължението се погасява с изтичането на кратката погасителна тригодишна давност съобразно чл. 111, б. в от ЗЗД.

ОС не кредитира тезата на жалбоподателя, че давността е спряна да тече с образуване на заповедното ч.гр.д. № 623/2018г. на РС – Тутракан и е била спряна до окончателното приключване на заповедното и последващото исково производство по гр. дело № 97 от 2019г. на ТРС, приключило окончателно след инстанционен контрол на 05.07.2021г. с постановяване на Определение № 60548 по гр. д. № 4032/2020г. на ВКС.

Становището на въззивния съд е обусловено от това, че предмет на заповедното и последвалото исково – установително производство е било наличието на вземането на ищцата С. Г. Ц. с ЕГН, от Земеделска кооперация „Дунав” - с. Дунавец, представляващо стойността на арендната вноска по сключен между тях договор за аренда в земеделието за стопанската 2016г. изчислена на база 60 лв. за декар. Такива са били обективните предели на ищцовата претенция очертана в заявлението за издаване на заповед за изпълнение пренесена впоследствие, като установителна в исковото производство по гр. дело № 97 от 2019г. на

ТРС. Макар в хода на това производство от изявлението на представител на ответника да се установило, че за същата стопанска година размерът на арендните плащания бил по 70 лв. на декар предметът на делото не бил променен с оглед обвързаността му с този на заповедното производство, а изрично и ищецът е посочил, че не се касае за частично заведен иск.

Ето защо разликата от десет лева на декар, която се претендира по настоящем в осъдителното исково производство стои извън предмета на установителното гр. дело № 97 от 2019г. на ТРС, и затова давността по отношение на това вземане не е била спряна от образуването до приключването му каквато е тезата на въззивника. Обстоятелството, че за установяване на дължимостта на част от вземането е образувано заповедно – респективно установително, исково дело не е пречка за инципиране на друго производство имащо за предмет осъдителна искова претенция за останалата част от вземането и стояща извън обективните предели на висящото, към него момент друго производство.

ОС не споделя и вторият въззивен аргумент според, който след, като в хода на производството по гр. дело № 97 от 2019г. на ТРС, било установено обстоятелството, че арендните плащания за 2016г. били в размер на 70 лв. за декар, а не в размер на 60 лв. за декар, то вземането за разликата между тези суми по силата на чл. 117 от ЗЗД, следвало да се погасява с изтичане на пет годишна давност, а не на тригодишната по чл. 111, б, „в“ от ЗЗД.

Систематическото място на коментирания законов текст обективиран в чл. 117, ал. 2 от ЗЗД, обуславя и неговото смислово съдържание и следва да се тълкува в контекста на алинея първа, която регулира обществените отношения свързани с прекъсване на давността. За да са налице предпоставките за нова петгодишна давност следва вземането да е установено със съдебно решение, от което да започне да тече новата давност. Коментираната правна норма обхваща случаите, в които давността по едно вземане е прекъсната по реда на чл. 116 от ЗЗД, поради наличието на висящ съдебен процес или действия по принудително изпълнение, в които случаи от прекъсването почва да тече нова давност, а ако вземането, по което давността е прекъсната е установено със съдебно решение по образуването за установяването му производство то новата давност е всякога пет години.

Както бе коментирано по – горе предметът на производството гр. дело № 97 от 2019г. на ТРС, е било друго вземане – различно от настоящото и именно за него вземане новата давност започнала след прекъсването е пет години тъй, като то вече е установено със съдебно решение. Тази правна уредба обаче не е приложима за вземането – предмет на настоящото производство, което макар да е основано на същия правопораждащ факт – договор за аренда между страните за стопанската 2016г. обхваща вземането за горницата над присъдените с коментираното друго производство суми, които не са били предмет на коментираното, установително производство.

Съобразявайки изложеното въззивният съдебен състав приема жалбата за неоснователна, което го мотивира да я отхвърли и да потвърди атакуваното с нея първоинстанционно съдебно решение.

Предвид изхода на спора и разпоредбата на чл. 78, ал. 3 от ГПК, съдът намира, че следва да осъди въззивника да заплати на въззиваемия сторените за въззивното производство деловодни разноски представляващи съобразно представените писмени доказателства 660/шестстотин и шестдесет/ лева с ДДС платен адвокатски хонорар.

Водим от гореизложеното съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 176 от 21.12.2023г. постановено по гр. дело № 658/2021г. на РС - Дулово, с което е отхвърлен иска на С. Г. Ц. против Земеделска кооперация „Дунав” - с. Дунавец, общ. Тутракан, с БУЛСТАТ, представляван от

председателя М. Б.Т., за заплащане на сумата от 1 963.01 лв. /хиляда деветстотин шестдесет и три лева и една стотинка/, представляваща дължима и неплатена рента за стопанската 2016/2017г., считано от 30.04.2018г. по два договора за аренда сключени на 19.07. 2016г., сумата от 714.92 лв. /седемстотин и четиринадесет лева и деветдесет и две стотинки/ - обезщетение за забава за периода от 30.04.2018г. до 30.11.2021г., ведно със законната лихва върху главницата от 1 963.01 лв., считано от подаване на исковата молба до окончателното ѝ плащане, като погасени по давност и е осъдил ищцата да заплати на Земеделска кооперация „Дунав” - с. Дунавец, общ. Тутракан, с БУЛСТАТ 828042148, сумата от 660 /шестстотин и шестдесет / лева - разноси по делото за адвокатско възнаграждение.

ОСЪЖДА С. Г. Ц. с ЕГН... от гр. В., ул. Ф. К. № ..., ет. ..., ап. ..., да заплати на Земеделска кооперация „Дунав” - с. Дунавец, общ. Тутракан, с БУЛСТАТ ..., сумата от 660/шестстотин и шестдесет/ лева с ДДС, деловодни разноси за въззивното производство по в.гр.д. № 74/2024г. на ОС – Силистра.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____